



Hal 4

Achter de schermen van een CKV-topper

Saskia van der Togt



po/vo

Een succesvol multimediaproject, een jongerentheatergezelschap en een eigen theater aan de Maas. Stichting Hal 4 heeft vele gezichten, maar slechts één missie: jongeren in contact brengen met kunst en cultuur. Een missie die zeker geslaagd kan worden genoemd, want CJP onderscheidde deze Rotterdamse organisatie onlangs met de CKVTopperAward Zuid-Holland. Een prijs voor die instelling waar per provincie de meeste CKV-bonnen zijn besteed. Van oude machinehal tot centrum voor jongerencultuur: tijd voor een blik achter de schermen van Hal 4.

Utopia

'Hal 4 was de machinewerkplaats van het voormalige drinkwaterleidingbedrijf toen de coöperatieve werkgemeenschap Utopia ruim 25 jaar geleden via het wc-raampje het complex werd binnengelaten door de toenmalige wethouder Havenzaken', vertelt algemeen directeur Evan van der Most. 'Utopia bestond uit bouwkundestudenten uit Delft die techniek en kunst wilden samenbrengen. Ze gaven een openingsfeest en benaderden mij voor de programmering van de muziek, ik was toen erg bezig met New Wave. Er was absoluut niks in de hal. Als de brandweer kwam, haalden we de accu's uit onze auto's om de noodverlichting aan de praat te krijgen. We hadden een aggregaat voor de elektriciteit. We

haalden de gekste dingen uit. Op een gegeven moment had de technicus ergens een '1e maandag van de maand 12 uur'-sirene vandaan gehaald. Dat ding werd inderdaad aangezet bij een concert en het publiek moest massaal de zaal verlaten om eeuwige gehoorsbeschadigingen te voorkomen. We kregen klachten over geluidsoverlast vanuit Feijenoord aan de overkant van de Maas.'

Waardenberg en De Jong

Zo werd Machinehal 4 een undergroundlocatie voor New Wave-concerten en een broedplaats voor kunstenaars. Een unieke plek waar veel bekende Rotterdamse artiesten dan ook maar al te graag gebruik van maakten, zoals het cabaretduo Waardenberg en De Jong. Wilfried de Jong weet het nog goed: *'Waardenberg en ik maakten toen voorstellingen met veel en groot decor. Op een gegeven moment werd het decor zo groot dat het op een andere plek gemaakt moest worden dan waar we repeteerden. Hal 4 bleek zo groot dat het een werkplaats en repetitieruimte ineen was. Nu waren we echt vrij om te repeteren. [...] Onze voorstellingen zijn echt beter geworden door de repetities op zo'n bijzondere plek.'*

Digital Playground

In de loop der jaren begon Hal 4 begon zich steeds meer op jongeren en jongerencultuur te richten. In 1998 konden jongeren er leren wat ze op de computer konden doen met video, fotografie, geluid en internet. Deze workshops kregen de toepasselijke naam *Digital Playground*, en groeiden uit van klein evenement naar een geoliede organisatie met een eigen locatie in Rotterdam en diverse projecten in binnen- en buitenland. De Digital

Theaterzaal Hal 4





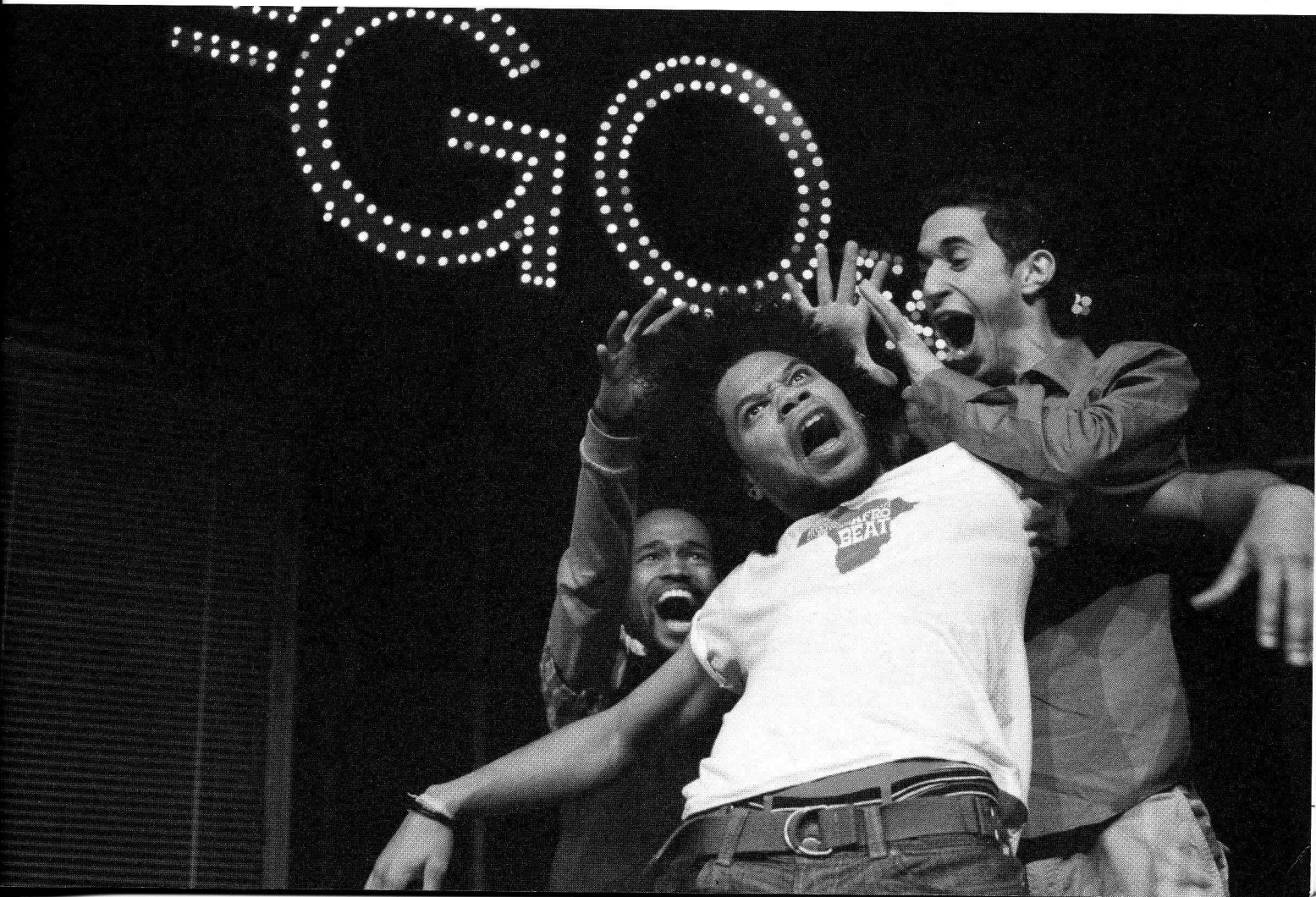
Playground-workshops bieden een combinatie van kunst, cultuur en digitale media. Gewapend met opnameapparatuur gaan de deelnemers via verschillende routes langs kunst en architectuur op zoek naar inspirerende beelden en geluiden. Tijdens de computerworkshops die daarop volgen, gebruiken ze deze opnames voor het maken van hun eigen digitale werkstuk. Dit kan een korte film zijn, een fotocollage, een reportage of een informatieve website. Met behulp van de speciaal ontwikkelde DP-tutorials ontdekken jongeren zelf hoe beelden en media werken. De werkstukken staan na afloop direct op de website: www.digitalplayground.nl.

Rotterdams LEF

Toen de Rotterdamse GGD een theatervoorstelling wilde maken over ongewenste intimiteiten en daarvoor in contact kwam met Hal 4, was het theatergezelschap Rotterdams LEF geboren. De eerste voorstellingen werden gespeeld door jongeren die nog op school zaten, maar toen bleek dat het gezelschap steeds serieuzer werd, ging men werken met jonge semi-professionals die graag het theatervak in de praktijk wilden leren. In de voorstellingen van Rotterdams LEF mixen de jonge spelers klassieke theatertradities met expressievormen van de straat. Op deze manier ontstaat er dynamisch, actueel en explosief theater dat een nieuw en jong cultureel divers

theaterpubliek aanspreekt. De voorstellingen zijn populair onder jongeren, omdat zij, vaak voor de eerste keer, in aanraking komen met een vorm van theater die uitgaat van hun eigen belevingswereld en de daarbij behorende muziek-, kleding-, leef- en dansstijl(en). Naast de productie van publieksvoorstellingen heeft Rotterdams LEF een trainingstraject voor jonge getalenteerde spelers en dansers genaamd Studio LEF waarin zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten uit te diepen. Na het volgen van dit traject auditeren zij voor een theateropleiding of stromen zij door naar producties in het professionele circuit. Artistiek leider Jolanda Spoel zag het gezelschap uitgroeien tot talentontwikkelaar: *'Het draait allemaal om veel meer dan een voorstelling alleen. Ik zag die kids en dacht: ze zitten niet op school, ze werken niet behalve hier en ze houden van podiumkunsten. Zij kunnen niet met lege handen weggestuurd worden. Ik moet ze iets bieden voor de toekomst. Ik castte er bij Rotterdams LEF niet speciaal op, maar mijn groepen bestonden vanzelf uit een afspiegeling van de multiculturele Rotterdamse samenleving. Rotterdams LEF heeft ervoor gezorgd dat een deel van die samenleving doordrong tot de toneelschool. Iedereen die bij mij langs is gekomen, werkt of studeert in de podiumkunsten.'*

Rotterdams LEF
Foto: Mark Janssen





Digital Playground
Foto: Bonoit van Overbeeke

Peer-education en learning-by-doing

Het succes van de jongerenprojecten van Hal 4 ligt voor een deel in de methode die wordt gebruikt om jongeren aan te spreken: peer-education en learning-by-doing. Het principe van peer-education gaat ervan uit dat jongeren snel leren en dingen sneller aannemen van workshopleiders die qua leeftijd en interesses dicht bij ze staan en zich tot hen verhouden als coach of stimulator in plaats van als traditionele docent. Daarom worden de jongeren tijdens bijvoorbeeld de workshops van Digital

Playground intensief begeleid door studerende of pas afgestudeerde grafisch ontwerpers, kunstenaars, fotografen en webdesigners. Door hun leeftijd hebben deze workshopleiders goede feeling met de heersende trends in de jongerencultuur en staan daarmee dicht bij de leefwereld van de doelgroep. Zij stimuleren de jongeren zelf oplossingen te vinden en hun eigen creativiteit te gebruiken. De benadering van learning-by-doing gaat ervan uit dat jongeren snel leren wanneer zij op een actieve manier les krijgen. Deelnemers gaan dan ook direct zelf aan de slag en gebruiken hun eigen creativiteit. Zij leren door te doen en door te ervaren, niet door passief te luisteren en toe te kijken. Inmiddels is gebleken dat ze daardoor sneller en intensiever leren. Docenten staan tijdens de workshops vaak met verbazing te kijken naar de toewijding en concentratie waarmee de leerlingen werken.



Foyer Hal 4

Volop in beweging

Hal 4 bestaat inmiddels ruim 25 jaar maar is nog steeds volop in beweging. De bestaande projecten zoals Digital Playground en Rotterdams LEF worden uitgebouwd, nieuwe projecten ontwikkeld. Zo zal begin dit jaar Shop4Media.nl online komen, de educatieve website voor iedereen die zich interesseert voor media en mediatoepassingen. Theater Hal 4 richt zich, naast de programmering, op het leveren van maatwerk aan scholen (voorstellingen in combinatie met workshops, spel, rap, dans, DJ, enzovoorts). Zo blijft de oude machinehal aan de Rotterdamse Maas bruisen van energie en levert zij op haar manier een belangrijke bijdrage aan het overbrengen van kunst en cultuur op een jonge, vaak multiculturele generatie.

Informatie

Een heleboel informatie staat op internet. Ga maar eens naar www.digitalplayground.nl, www.rotterdamslef.nl of www.theaterhal4.nl. Je kunt ook gaan kijken: Stichting Hal 4, Watertorenweg 200, 3063 HA Rotterdam. En bellen kan altijd: (010) 4126031.

Saskia van der Togt was communicatiemedewerker bij Hal 4.

Uitslag Belevingswereld

1a	3	2a	2	3a	1	4a	3	5a	2	6a	2	7a	2	8a	3	9a	2	10a	1
1b	2	2b	1	3b	3	4b	2	5b	1	6b	1	7b	1	8b	1	9b	3	10b	3
1c	1	2c	3	3c	2	4c	1	5c	3	6c	3	7c	3	8c	2	9c	1	10c	2

21 punten of meer:

U wordt door leerlingen op handen gedragen

11 punten t/m 20 punten:

U wordt door de schoolleiding op handen gedragen

10 punten of minder:

U wordt uitgekotst